

Թէ 100^{ին} 10^{էն} վար վաշխով դրամա-
զլուխ քիչ կը գտնուի, իսկ 10^{էն} վերով,
ինչուան 20, շատ . բայց Վաղղիոյ, Տո-
լանտայի, Լնգղիոյ մէջ քիչ անգամ
կ'ըլլայ որ 100^{ին} 6^{էն} անդին անցնի վաշ-
խը . և ընդհանրապէս 3¹/₂^{էն} ինչուան
6^{էն} մէջ կը կենայ :

Վրամագլխոյն վաշխին օրինաւոր ըլ-
լալուն վրայ հոս աւելորդ է երկայն
բարակ խօսիլ . Թէպէտ և ատեն մը
ոմանք առանց քաջ հմտութիւն ունե-
նալու քաղաքական պարագաներու,
վաշխի դէմ գրեր են անիրաւ համա-
րելով . բայց վաշխին արդար վաստակ
ըլլալը ասով յայտնի է որ դրամա-
զլուխ ըսելով տեսակ մը ապրանք կամ
գործիք կ'իմանանք, ինչպէս իրօք ալ
անանկ է . արդ ինչպէս որ մեքենայ
մը, տուն մը, կենդանի մը կը վարձես,
նոյնպէս ալ դրամագլուխը կրնաս վար-
ձել . վասն զի պէտք չէ նախապաշար-
մամբ առանց հիմը քննելու ենթադրել
Թէ ստակը ըստ ինքեան անշահեկան
իր մըն է . ապա Թէ ոչ դրամագլուխ
վարձողն աւելի Թշուառութեան մէջ
ձգած կ'ըլլայ ինքզինքը . իսկ Եթէ պըտ-
ղաբերող իր է, ուրեմն ինչպէս որ ըն-
չից ուրիշ շահաբեր մասանցն համար
վաշխ մը վճարելն օրինաւոր է, ասանկ
ալ դրամագլխոյ համար վճարելը խիստ
իրաւացի է . վասն զի օրինակի համար
փոխանակ 100 հազար դահեկանով
երկիր մը առնելու, ու անկից շահ ընե-
լու, կրնամ ես նոյն 100 հազարն ուրի-
շի մը տալ, ուսկից ինչ որ ես պիտի
վաստրկէի՝ ան կը վաստրկի . և վաստը-
կածին մէկ մասը ինձի կուտայ սիրով .
որովհետեւ Թէ որ իմ արդիւնաբեր
դրամագլուխս ձեռքը չունենար՝ բնաւ
վաստակի ակնկալութիւն չէր ունենար :
Հիմա վաշխին օրինաւորութեան վը-
րայ ամէն մարդ կը միաբանի . բանը
կը մնայ տոկոսւոյն վրայ որ է վաշխին
վաշխը : Իստ եկեղեցական օրինաց
շատ երկրի մէջ երբոր վաշխը 100^{ին} 6^ը
կ'անցնի տոկոսի կը սեպուի, որ տեղ
տեղ ինչուան 20 կ'ելլէ հարիւրին :
() Կոն ու ճարտարութեանց հմուտ

տնտեսականք ալ յիրաւի վերջի աստի-
ճան կը դատապարտեն ան անկուշտ ըն-
չատուներն որ բարձր շահով դրամա-
զլուխին կը քշեն անհմուտ կամ կարօ-
տեալ անձանց, անոնց խեղճութիւնն
իրենց ընչաքաղցութիւնն յագեցընելու
միջոց առնելով, որով և ատելի կ'ընեն
զիրենք իրաւամբ ընկերութեան կրը-
թեալ ու առաքինի անձանց : Բայց
նոյն տնտեսականք աս ալ կը հաստա-
տեն՝ Թէ պէտք չէ տոկոսի կամ անիրաւ
վաշխ սեպել երբեմն 6^{էն} վեր եղած
շահն . վասն զի կրնան այնպիսի իրա-
ւացի պարագաներ պատահիլ որ ընչա-
տու մը չկարենայ 100^{ին} 6ով դրամա-
զլուխ տալ, ուրեմն պարագաներն են
անիրաւ կամ արդար ընող 6^{էն} վեր պա-
հանջուած վաշխերն :

Հ . Տ . Թ

ՕԳՏԱԿԱՐ ԳԻՒՏ

Ս շուք Բամպիի պէս ձերիցնելու կերպ :

ՊԵՏՔ է վուշը կարգ կարգ դնել
խալկինի մը մէջ, և իւրաքանչիւր կար-
գը ծածկելու է հաւասարաչափ մաղած
մոխրով ու կիրով . խալկինին մէջ ծովու
ջուր լեցընել և տասը ժամի չափ եռա-
ցընելու է . ետքը նոյնպէս ծովու ջրով
լուալ ու սապոնելով պէտք է չորցընել,
ծեծել ու երկրորդ անգամ նորէն լուա-
նալ, ետքը նորէն չորցընել, վերջը սան-
տրել ու մամուլի տակ դնելու է, քսա-
նըչորս ժամէն ետքը կրնաս աս վուշը
գործածել ինչպէս բամպակ :

Հ ԱՆ Ե Լ ՈՒ Կ

ԳՆԱՅ ու տանի անոսք անթե
Շանրեր կըրէ ինքն թեթե,
Մէկ հեղ զաշխարհս առաւ ներքե
Երկիցս հանեց ցըցուց յարե :

ՆՈՅՆՄԲԵՐԻ ՀԱՆԵԼՈՒԿՆ ԻՐ
ՊԼՏԻՆՃԱՆ : ՏՃ . ՓԵԼԷՃԱՆ :